

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Adressater iflg. liste

Deres ref

Vår ref
06/612- HG

Dato
11.07.2007

Internasjonal roaming - forskrift - høring

1 Innledning/Bakgrunn

Samferdselsdepartementet viser til høringsbrev 21. mai 2007 om endringer i ekomforskriften og ekomloven mv. I den høringen – som bl.a. omhandler forslag om et teknologinøytralt regelverk for fellesfakturerte tjenester – foreslo departementet at det innføres en regel i ekomloven som gir hjemmel til å fastsette nærmere regler i forskrift om internasjonal roaming (ny § 4-13). Hjemmelen ble foreslått med sikte på en fremtidig gjennomføring av EUs foreslåtte forordning om roaming i offentlige mobilkommunikasjonsnett. Med internasjonal roaming menes når et lands mobilnettverkstilbyder ("den besøkte mobiltilbyder") tilbyr bruk av mobiltjenester til et annet lands mobilnettverkstilbyder ("hjemlandets mobiltilbyder") slik at hjemlandets mobiltilbyder kan tilby sine abonnenter å foreta og ta imot telefonsamtaler og benytte andre mobiltjenester (sms, data mv.) i det besøkte mobilnettverket.

EUs forordning om roaming i offentlige mobilkommunikasjonsnett ble vedtatt 27. juni d.å. (Regulation No 717/2007) og ble publisert i EUs Official Journal 29. juni d.å., se link: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/l_171/l_17120070629en00320040.pdf

Forordningen trådte i kraft 30. juni 2007 i EUs medlemsland. Noen mobiltilbydere i EU-land har varslet at de vil tilby den nye "Eurotariffen" allerede fra 1. juli 2007. Imidlertid er ikke tilbyderne pliktige til å informere om Eurotariffen til sine kunder før 30. juli 2007, og den vil da kunne få virkning fra 30. august 2007, jf punkt 3 nedenfor.

Det vil ta lengre tid før forordningen eventuelt får virkning i Norge enn i EUs medlemsstater. EUs forordning må tas inn i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett, før den gir rettigheter til norske brukere. Samferdselsdepartementet anser forordningen for å være EØS-relevant, og i tråd med norske interesser, jf punkt 2 nedenfor. Departementet mener derfor at Stortinget bør forelegges et forslag til innlemming av forordningen.

Høringsforslaget om lovendring vedrørende internasjonal roaming av 21. mai 2007 ble fremsatt som første skritt i å kunne gjennomføre forordningen til norsk rett. Når forordningen

Postadresse:
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90 / 22248353
Org. nr.:
972 417 904

Luft- post- og teleavdelingen
Telefaks:
22 24 56 09

Saksbehandler:
Haakon Gjesdahl
22 24 82 17

nå er vedtatt, er det mulig å foreslå gjennomføring av forordningsteksten i forskrift. Gjennomføringen foreslås gjort på vanlig måte; forordningen oversettes til norsk og tas inn som vedlegg til ekomforskriften, via en gjennomføringsbestemmelse som inntas i selve forskriften. Forslag til gjennomføringsbestemmelse i forskriften følger av vedlegg 1. Forordningen vedlegges i engelsk språkdrakt i vedlegg 2 (versjoner på andre EU-språk kan finnes på EUs hjemmeside, jf ovenfor). For å spare tid, benyttes den engelske versjonen i denne høringen. Departementet anser dette tilrådelig da engelsk er et vanlig arbeidsspråk for markedsaktørene. Det forventes at reguleringen kan bli gjort gjeldende i Norge fra omkring årsskiftet 2007/2008.

Høringsfristen i høringsbrevet av 21. mai 2007 er 15. august d.å. De høringsinstanser som ønsker å behandle lovendringsforslaget og forskriftsendringsforslaget om internasjonal roaming samlet, gis en frist til 22. august for innsending av kommentarer om internasjonal roaming. (Høringsfristen for de øvrige forslagene i høringsbrevet av 21. mai, opprettholdes av hensyn til å få odelstingsproposisjonen lagt frem i Stortinget så snart som mulig. Fristen for resten vil derfor fortsatt være 15. august).

2 Formålet med reguleringen

Kommisjonen la 12. juli 2006 frem forslag til forordning vedrørende regulering av internasjonal roaming på EU-nivå. Siktemålet er å redusere de høye prisene på internasjonal roaming i medlemslandene og innen EØS-området.

Bakgrunnen for å innføre tvingende regulering for roaming er at mobilbrukere i dag opplever urimelig høye priser på internasjonal roaming. Det er også en betydelig prisvariasjon i de ulike medlemslandene. Verken grossist- eller sluttbrukerprisene for roaming innen EU/EØS-landene lar seg forsvare ut fra de underliggende kostnadene for å tilby roaming. De nasjonale regulatormyndighetene (inklusive Norge) har gjort Kommisjonen oppmerksom på disse fakta, og har bedt om at det tas regulatoriske grep på EU-nivå slik at forbrukerne kan sikres lavere roamingpriser. Den grensekryssende karakter som internasjonal roaming har, tilsier at det er vanskelig for det enkelte land å regulere disse tjenestene på nasjonalt nivå. Videre uttrykte Europaparlamentet bekymring og ba Kommisjonen om å fremme nye forslag for å redusere de høye prisene knyttet til grensekryssende telefoni. Det var på denne bakgrunn, samt at telekommunikasjonsindustrien over mange år ikke selv viste tilstrekkelig initiativ til å gjøre noe med høye roamingpriser, at Kommisjonen besluttet at det var nødvendig å gripe inn regulatorisk på EU-nivå.

Forordningen er fremsatt under første pilar, med hjemmel i artikkel 95 i EU-traktaten, og er følgelig EØS-relevant og skal vurderes for innlemmelse i EØS-avtalen.

Mobiltilbyderne pålegges å kutte i grossistprisene de krever av hverandre for å formidle samtaler på vegne av kunder i andre lands mobilnettverk. Metoden vil være maksimalprisregulering som samtidig sikrer at mobiltilbyderen får dekket kostnadene ved å formidle roaming tjenester i sitt nett. For å sikre at prisreduksjonen som følge av den nye EU-reguleringen faktisk vil komme forbrukerne til gode, er det også fastsatt en maksimalpris på sluttbrukernivå, jf. nærmere om pristaksnivåene i punkt 3 nedenfor.

3 Hovedelementer i reguleringen

Maksimalnivå på takster mobilselskapene imellom (grossistpriser), jf. artikkel 3:

30. august 2007: EUR 0,30

30. august 2008: EUR 0,28

30. august 2009: EUR 0,26

Maksimalnivå på takster overfor mobilkundene (sluttbrukerpriser), jf. artikkel 4

Utgående / inngående samtaler:

30. august 2007: EUR 0,49 / 0,24 + mva.

30. august 2008: EUR 0,46 / 0,22 + mva.

30. august 2009: EUR 0,43 / 0,19 + mva.

Mobilkundernes tilknytning til maksimaltakstene, jf. artikkel 4 nr. 3

- Senest innen 30. juli 2007 må ekomtilbyderne tilby mobilkundene priser begrenset til maksimalnivået for takster (en såkalt "Eurotariff"). Kundene gis muligheter til å velge særskilte takster, og forutsatt at de ikke reagerer vil de automatisk (30. september 2007) få en takst under eller lik maksimalnivået. Dersom kundene krever det, vil de kunne få Eurotariff fra (tidligst) 30. august 2007. Dette skal gjelde for alle som ikke har valgt en særskilt roaming-takst allerede (f. eks. på grunn av deres ringemønster).

Siden reguleringen vil bli gjort gjeldende på et senere tidspunkt i Norge, vil ikke disse tidspunktene være relevante for norske tilbydere og kunder. Departementets målsetning er at reglene skal gjelde så snart som mulig i Norge. Departementet vil sammen med Post- og teletilsynet og med bakgrunn i fremdriften på innlemmingsprosessen i EØS-avtalen, vurdere hvilke eksakte datoer som skal gjelde for Norge. Høringsinstansene er velkomne til å kommentere dette, dersom noen har synspunkter på hvilke datoer som bør gjelde.

Åpenhet om takster(artikkel 6)

- Enhver mobilbruker skal få en gratis SMS ved grensekryssing med informasjon om priser, jf. artikkel 6 nr. 1.

- Mulighet for å ringe gratis for mer prisinformasjon (f. eks. om takster for internasjonale dataoverføringer), jf. artikkel 6 nr. 2.

Disse bestemmelsene trer i kraft 30. september 2007, jf. artikkel 5 nr. 2. Se kommentar over om tidsfrister i Norge.

- Krav om full informasjon om roamingpriser i forbindelse med inngåelse av abonnement, slik at kunden får mulighet til å foreta et informert valg, jf. artikkel 6 nr. 3.

Gjennomgang av reguleringen, jf. artikkel 11

- Innen 18 måneder skal Kommisjonen vurdere hvorvidt regelverket skal opprettholdes eller ikke, og om det er behov for å gripe inn for å inkludere SMS og datatjenester.

- Kommisjonen skal innen 30. desember 2008 utarbeide en rapport til Europaparlamentet og Rådet der det bl.a. gis en vurdering av om det er hensiktsmessig å utvide reguleringen til også å omfatte datatjenester.

Solnedgangsbestemmelse (artikkel 13, jf. art. 11)

- Forordningen vil oppheves etter tre år, dvs. 30. juni 2010, men det er mulig å forlenge denne dersom Kommisjonen presenterer et nytt forslag og Europaparlamentet og Rådet godkjenner dette.

For nærmere innhold i regelverket, se forordningen.

* * *

Endring av rammedirektivet

Samferdselsdepartementet viser for øvrig til at forordningen i artikkel 10 endrer rammedirektivet (EF/2002/21) artikkel 1 ved å sette inn en ny nummer 5. I ny nummer 5 fremkommer det at rammedirektivet med særdirrektiver ikke skal innskrenke de særlige regler som fremkommer av forordningen om roaming i offentlige mobilkommunikasjonsnett. Av fortalen til forordningen følger det at denne endringen i direktivteksten er foretatt særlig med sikte på å kunne fravike regelen om at priser for tjenester tilbudt av tilbyder uten sterk markedsstilling bør fastsettes kommersielt.

Endringen i rammedirektivet artikkel 1 medfører etter departementets syn, ikke behov for andre endringer i ekomloven eller ekomforskriften enn det som foreslås i departementets brev av 21. mai 2007 og i dette høringsbrev. Departementet ber særlig om merknader til dette.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forordningen gir i artikkel 7 nærmere regler for tilsyn med oppfyllelsen av forordningen. Det legges her opp til at de nasjonale tilsynsmyndighetene i samarbeid med Kommisjonen skal føre tilsyn med etterlevelsen av forordningen, herunder overvåke prisnivået.

Tilsynsmyndigheten skal sikre offentliggjøring av lett tilgjengelig oppdaterte oversikter over takster på grossistnivå og sluttbrukernivå. Forordningen legger også opp til at de nasjonale tilsyn hver 6. måned skal rapportere til Kommisjonen (i vårt tilfelle; EFTAs overvåkningsorgan) om resultatet av overvåkingen.

Dette innebærer at Post- og teletilsynet vil få noen nye oppgaver dersom forordningen inntas i norsk rett. De nye oppgavene vil føre til behov for et nærmere samarbeid med andre europeiske tilsyn om internasjonal roaming. Det må også påregnes behov for mer informasjonsinnhenting fra mobiltilbyderne, og noe mer ressurser til å sikre offentliggjøring av informasjon, samt rapportering til EFTAs overvåkningsorgan. Det antas ikke at økningen i informasjonsinnhenting blir vesentlig fordi PT allerede etter gjeldende regelverk har rutiner for innhenting av informasjon fra markedsaktørene.

Post- og teletilsynet er brukerfinansiert. Økte kostnader for tilsynet vil derfor måtte finansieres av markedsaktørene.

Det er vanskelig å forutsi den nøyaktige nettoeffekten av prisnedsettelsen for de norske tilbyderne. Bakgrunnen for dette er at prisene skal ned både på grossist- og sluttbrukernivå. Tilbydernes marginer varierer i dag innenfor de aller fleste roamingavtalene. Grossistprisen varierer mellom ulike tilbydere i Europa, mens flere av de norske tilbyderne har solgt roaming

til gjennomsnittspriser. Det er mulig at norske mobiltildere i mange tilfeller vil få lavere roamingkostnader enn i dag når deres kunder ringer fra utlandet. Siden det er flere nordmenn som reiser til andre europeiske land enn utlendinger som reiser til Norge, kan regnestykket for norske tilbydere falle positivt ut. Videre må det forventes at lavere sluttbrukerpris medfører mer bruk, noe som vil føre til høyere gevinst for norske tilbydere. Sannsynligheten er derfor stor for at både norske tilbydere og norske sluttbrukere vil tjene på denne reguleringen. Samfunnsøkonomisk vil det kunne bli en betydelig gevinst.

Samferdselsdepartementet imøteser høringsinstansenes syn senest innen 22. august 2007.
Spørsmål om høringen kan rettes til seniorrådgiver Haakon Gjesdahl, dir. tlf.
22 24 82 17 / e-post: haakon.gjesdahl@sd.dep.no.

Med hilsen

Pørn Ringlund e.f.

Malin Tønseth

Vedlegg

Adressater:

Departementene:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Barne- og likestillingsdepartementet

Finansdepartementet

Fiskeri- og kystdepartementet

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Forsvarsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet

Justis- og politidepartementet

Kommunal- og regionaldepartementet

Kultur- og kirkedepartementet

Kunnskapsdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Miljøverndepartementet

Nærings- og handelsdepartementet

Olje- og energidepartementet

Utenriksdepartementet

Abelia

Alcatel Norway AS

Aspiro

BaneTele

Broadwave Communications AS

Broadnet Norge AS

Brukerklagenemda for elektronisk kommunikasjon

Carrot Communications AS

Chess

Cisco Systems Norge

Intelecom Norge AS

Dagbladet.no

Datatilsynet

Den Norske Advokatforening

Den Norske Dataforening

Eforum.no

El- og IT forbundet

Elektronikkbransjens servicekontor AS

Elektronikkforbundet

Easycall AS

Ericsson AS

Forbrukerombudet

Forbrukerrådet

Forsvarets Forskningsinstitutt,

Forsvarets tele- og datatjeneste

Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon

IKT-Norge
Informasjonsteknologinæringens Forening
Institutt for informatikk
Institutt for medier og kommunikasjon
Institutt for rettsinformatikk
Konkurransetilsynet
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Lyse Tele AS
Medietilsynet
Microsoft Norge AS
Mobyson AS
MTU Networks AS
Nera Networks AS
NetCom GSM AS
Network Norway AS
NextGenTel AS
Nokia
Nordisk Mobiltelefon AS/ICE
Norkring, Telenor Broadcast
NORTIB
Næringslivets Hovedorganisasjon
Næringslivets Sikkerhetsråd
Post- og teletilsynet
Posten Norge AS
Siemens AS
Skype Communications
TDC Song
Teleforum
Tele2 Norge AS
Telenor ASA
Teleplan AS
Teletopia AS
Teletopia Mobile Communications AS
Teletorgrådet
Telio Telecom AS
UPC
Ventelo Holding AS